

Hoe vind je adressen die passen in het programma?

Open Joodse Huizen staat in het teken van het verhaal van een Joods Huis, waarin vlak voor of tijdens de oorlog joden woonden. Het is de bedoeling de bijeenkomst zo veel mogelijk plaats te laten vinden daar waar verhaal en huis samenkomen. Dit betekent dat een verhaal over vroegere bewoners in het beste geval verteld kan worden als huidige bewoners hun huis willen open stellen. Welke adressen passen binnen het programma van Open Joodse Huizen? Hoe vind je een adres, en hoe kom je achter het verhaal dat bij het huis hoort?

Tip 1

Bezoek de interactieve website van het Joods Monument, www.joodsmonument.nl.

Alle personen die in het Monument zijn opgenomen hebben een eigen persoonspagina waarop zij worden herdacht. Op de persoonspagina staan de basisgegevens van de betreffende persoon. Daarnaast is, waar mogelijk, het gezinsverband gereconstrueerd. Op deze manier wordt getracht de toenmalige leefsituatie zichtbaar te maken. Het gaat hierbij om een momentopname van het huishouden in 1941 of 1942. Ook de adressen zijn toegevoegd. Via de adressen zijn de toenmalige bewoners en mogelijk ook hun verhalen te vinden.

Tip 2

Kom verhalen van Sjoa-overlevenden bekijken in de collectie [2000 Getuigen Vertellen](#) in het [Kenniscentrum](#) van het Joods Historisch Museum.

Dit archief is doorzoekbaar op namen, adressen en andere sleutelwoorden. Een afspraak maken is noodzakelijk. JHM Kenniscentrum (020) 5 310 320, e-mail [Kenniscentrum](#).

Tip 3

Breng een bezoek aan het gemeentearchief van je woonplaats. Hier zijn documenten te vinden waarop de woning en/of de bewoners vermeld staan, zoals woningkaarten, gezinskaarten, persoonskaarten. Eventuele adreswijzigingen ten opzichte van de momentopname in 1941 of 1942 zoals vermeld in het Digitaal Monument, zijn hier wel te vinden. Daarmee is het gemeentearchief de meest volledige bron wat betreft de alle bewoners van een pand, inclusief hun vastgelegde aankomst- en vertrekdata. Bedenk wel dat veel joden pas ambtelijk zijn uitgeschreven nadat ze al vermoord waren.

Tip 4

Neem contact op met verzamelaars van verhalen over de joodse gemeenschap in je woonplaats zoals regionale publicisten en (vrijtijds-)historici, Stolpersteine werkgroepen en lokale 4 en 5 mei-comités, historische kringen en soortgelijke verenigingen. Ga op zoek naar verhalen en uitingen in de pers, zoals (familie)advertenties over het leven van vroegere bewoners in oude kranten en tijdschriften, te vinden op www.delpher.nl.

Tip 5

Het is niet de bedoeling een kant-en-klaar verhaal te presenteren. Het is de kunst een boeiend, net aan de vergetelheid onttrokken, liefst nog onaf verhaal te ontdekken. Bij het vertellen komen zo ook ragen naar boven, waar men op kan reageren. Dit kan resulteren in het ophalen van herinneringen, het laten zien van spullen met een verhaal en verhalen uit een tweede (familie-)hand. Zo kunnen bezoekers op het idee worden gebracht voor een eigen onderzoek.